

MARTIN ZEMAN
KVARTETO

OBSAH

Záhuba	1
Láska	14
Přetvářka	45
Město	61

ZÁHUBA

SCÉNA I.

hluboký les, chaloupka, v ní léčitel

ASKLÉPIOS

Asklépios, toť jméno mé;
kam vejdu, jen na mně zrak spočine.
Jsem léčení já bůh a pán,
sílu slov a bylin znám,
jsem i zaříkadly disponující.
Vidíte v rohu tamtu svíci?
Toť moje společnice Areta,
do této podoby zakletá,
zdejší azyl ráda přijala,
když nabíd jí ho starý Asklépios.
Co to tam vedle ní bublá a škvaří?
To vařím já jeden nápoj speciální.
On po pozření udělá z krátkého dlouhána,
z vzdělance hlupáka – neb toť moje doména.
Čáry a kejkle jsou údělem mým.
Hah, kdo je to?
Slyším kroky, jak se blíží.
Hoj, ty směle odvážný!

Co jen na srdci tak můžeš mít,
že tě to až ke mně přivedlo?

VERONIKA

(Vejde.)

Hrozný žal mé srdce tíží,
balvan, co jak z nebe spad.
Působí mi jen potíží,
pomocť ty mi můžeš snad.
Smím u tebe se posadit?

ASKLÉPIOS

Ale jistě, rač jen dále,
osobo ty tajemná...
Jméno nemáš? Tu se posad' –
a čaj jestlipak si dáš?

VERONIKA

Omluvte mne, dědečku,
na své vychování zapomínám.
Veronika, jméno mé –
já zdejšího krále dcera.
Ano, čaj, pokud nabízíte
a pokud také dovolíte,
svůj bol já teď sdělím vám.

ASKLÉPIOS

Jen žádný spěch, osobo ty milá –
či snad Vaše Výsosti bylo by slušnější?
Já slyšel, žes porodila syna.
Jak on se má, ten maličký?
Je všechno, jak má být?

VERONIKA

Právě kvůli němu jsem tu;

on rozstonal se nešťastně.
Já mám strach, že nepřežije,
prosím tě, ty pomoz mně!
Zaplatím, čím budeš chtít.
(Vytahuje z kapsy měšec.)

ASKLÉPIOS
Peníze zas schovej zpátky,
ženštino ty nešťastná.
Mocí mně svěřenou tvého syna vyléčím.

VERONIKA
(Pláče úlevou.)

ASKLÉPIOS
I nech si slzy, nech si díky;
kde pomoci můžu, já pomůžu rád.
Domů teď spěchej, mě pracovat nech –
dnes úplněk je, to hodí se vždy.
Nápoj kouzelný já vyčaruji
a po poslovi pošlu ti jej.
Čaj dopitý? Mně podej hrnek,
ať můžu ho teď umýti.

VERONIKA
Hluboce já klaním se ti,
pane lesů, znalče kvítí;
slova nedokážu vyjádřit mé díky.
Cokoli zvládnou opatřiti – stačí říct,
já daruji vám. Sbohem.
(Odejde.)

ASKLÉPIOS
(K Aretě.)
Nuž, dejme se do práce,

vždyť noc je ještě mladá, ne?

SCÉNA II.

venku, u velkého kotle, léčitel čaruje

ASKLÉPIOS

Vař se, vař, můj nápoji;
neduh ať malému se zahojí.
Tuřín tenhle, kořen tamten
a květ, co roste mezi horama.
To je mi ale příprava!
Já na drcený list zapomněl.
Areto, podej mi ho sem!
A ty, měsíčku, svít!
Ach, jsi nějaká zamlklá,
přítelkyně milá,
pověz, co na srdci tě tíží?

ARETA

(Podá mu koření, svítí a pozoruje.)
Vidíš tu hvězdu, když vzhlídněš v oblohu?
Saturn ji nosí jak ozdobu.
Ta Veronika je ozdobou nás všech;
krásná jak obrázek, radost pohledět...
Věděl jsi, že manžela má?
Moudrý je i odvážný,
chytrý a dobře stavěný.
Do boje on nedávno vytáh,
s barbary na hranicích bít se musí.
To pro mne špatné znamení –
opravdu chceš malému pomoci?

ASKLÉPIOS

Jistěže, má společnice;
vždyť kdo talent má, ať jej užije.
Já talent svůj získal v léčení,
a není-liž nic krásnějšího,
než vytáhnout jednoho ze spárů smrti?

ARETA

Pravdu díš, můj příteli –
smrt však každého z nás dostihne.
Ona neúprosná je – a žárlí,
kdykoliv ji někdo zbaví kořisti,
a snaží se pak víc a víc
svého utečence dohonit.

ASKLÉPIOS

Já smrti se nebojím; mě vzít si nemůže.

ARETA

Ona však jinší kejkle zmůže –

ASKLÉPIOS

A co je mi po tom! Nech toho už.
Nápoj je hotov; mně podej nůž.
(Ochutnává nápoj.)
Mmm, to dobré jest. Jeronýme!
(Přibíhá divoký pes.)
Jeronýme, tuhle baňku
do královského sídla doručit musíš.
Spěchej, jak o život by šlo!
(Pes popadne baňku a zmizí v lese.)
Tak to by bylo; já unaven jsem.
Obloha pustá a krásná jak sen.
Teď sklidím si nástroje
a pak hurá na kutě.

SCÉNA III.

princezna, chůva, dítě v paláci

VERONIKA

Ach, nebesa, jež mi tě seslala,
a peklo, co chce mi tě teď vzít!
(*Kontroluje dítěti teplotu.*)
Líce horké, čelo horké – sotva dýše.
No tak, chůvo, dělej něco!

CHŮVA

Vždyť já zkusila už všechno.
Studený zábal já mu udělala,
medem jsem ho nakrmila,
nic nepomáhá.
(*Spatří přibíhajícího Jeronýma.*)
Huš, ty stvůro ohavná,
tady nemáš co pohledávat!

VERONIKA

Nech ho, chůvo; to přítel
naději nám posílá.
V tlamě ten pes nádobku má, zvíš?

CHŮVA

Když myslíte, Výsosti.
(*Sebere psovi baňku.*)
To podezřelý mně mok –
(*Přičichne.*)
a divně páchne též.

VERONIKA

Však nemluv a konej –
malému ho napít dej,
vždyť mu na tom světě

už jen pár chvil zbývá.

CHŮVA

(Dá dítěti napít.)

Vždyť to nic nedělá.

VERONIKA

Ale ano, podívej!

Teplota už mu klesá,

očka se mu projasňují.

Já věděla, že mě o tě

osud nepřipraví!

Pojď ke mně, ty musíš mít hlad;

vždyť jsi, nemocný, skoro nejedl.

(Kojí dítě.)

Ach, dědečku lesní,

jak jen se vám odvděčím?

Peníze pro vás nemají cenu

a na pocty si nepotrpíte...

Já ve svém srdci navždy nosit budu

vzpomínku na váš skutek.

Mého synka nechám vychovat

těmi nejlepšími učiteli;

v rétorice i v boji mečem

bude se cvičit, aby až dospěje,

mohl vykonat velké věci,

a to vše s vědomím,

že jen vám tu vděčí za život.

Chůvo! Ty jdi a všem oznam jim:

synek můj se uzdravil!

SCÉNA IV.
léčitelův dům, někdo klepe

ASKLÉPIOS
Kdo tam?

SMRT
(*Vkročí.*)

ASKLÉPIOS
Proboha!
Tys ohavná jak chcíplá myš
a chlad se za tebou táhne.
Kdo jsi?

SMRT
Jsem ta, která vše,
co z prachu vzniklo,
do prachu zas navrací.
Jsem Smrt. A ty Asklépios.

ASKLÉPIOS
Pravdu díš, ty osobo pekelná.
Co v mém domě pohledáváš?
Snad tu nejsi kvůli tomu dítěti?

SMRT
Je to tak, ač radost mi to nepřináší.
Já malého ve svých spárech měla
a tys mé plány překazil;
tvá snaha je ale jako vždy marná,
neb co patří mně, to vezmu si.
Ať uděláš cokoli,
já ve stínech se plížím
a neúprosně stíhám vše,

co se životem zápolí.

ASKLÉPIOS

Na malého nemůžeš;
ten pod mou ochranou je.
Co tu tedy chceš?

SMRT

Jeho otec, Janem zvou ho,
zrovna válčí s barbary –
není-liž tomu tak?

ASKLÉPIOS

Je.

SMRT

On dluh svého syna splatí
svým životem – to tak jak tak.

ASKLÉPIOS

Jan z největších válečníků jest,
leč zkus ho dostat – neuspěješ.

SMRT

O tom se přesvědčíme.
(Zmizí.)

ASKLÉPIOS

Nestvůra drzá.

SCÉNA V.

bitevní pole, je vidět Jana, jak bojuje

JAN

Mé jméno je Jan;
můj meč je ostrý
a má ruka silná.

Pryč, barbaři!
Zpátky přes hranice jděte,
tuhle zemi nedostanete! –
Já budu se bít, dokud
bude se mi dostávat sil.
Bojuji za svou rodinu a za svou čest.
Raději zemřu,
než abych zhlédl zneuctění toho,
co jak poklad v srdci chovám.
Pryč, barbaři!

(Setne hlavu.)

Už čtyři měsíce je tu tlačíme zpátky;
za úsvitu vstáváme,
hlavy během dne stínáme
a večer zas vyčerpáni uléháme.
A barbarů se tu rojí stále víc,
neodbytných jak všivý hmyz.
K čertu s vámi!

(Zabije dalšího.)

Má pozornost je rozptýlena;
co to tam za postavu v dáli?
Já do tváře jí nevidím,
neb černý šat na sobě má,
v boji zde tak nepatřičný.
Nikdo jiný nevnímá ji
a ona stále blíž se blíží.
Co jsi zač? Mně odpověz,
nebo ze světa tě sprovedím!
Svůj obličej mi ukaž.

SMRT

(Odhalí se mu.)

JAN

(Zasažen meztím zbloudilým šípem.)

Puť mě jen, ty ohavo!

Radě v zapomnění upadnu,
než umřít zíraje do tvé nechutné tváře.

Vím, že můj čas se naplnil –
mé údy už své teplo ztrácí.

Já na svou manželku teď myslím;

Bože, dej, ať ji Tvá vůle chrání!

A mého syna! Co z něho bude?

Nikdy jej neuvidím vyrůstat.

On slávu a úspěchy
svého otce jednou překoná,
v to věřím.

Ach, už tmí se mi před očima!

Však Turci už ustupují;

vidím je, jak prchají.

Těla svých druhů
tu za sebou nechají?

Ať jejich ostatky supové pozřou!

Mé dílo je dokonáno,

můj uděl naplněn...

Sbohem vše, co jsem zde měl rád!

SCÉNA VI.

Veronika truchlí pro manžela

VERONIKA

Ach, milý můj, rozmilý!

Proč příroda jen své zákony ctí
a na bolest lidskou nebere ohled?

Proč to, co ze země jednou vzešlo,

do země se zas navrací?
Proč každý čin má svůj následek
a Osud nikdy nenechá nic ladem?
Proč život našeho syna musel
jen tím tvým být vykoupen?
Ta bolest, co šírá mě teď,
skoro vydržet se nedá;
žal můj teď hrudník mi svírá
a mysl mou smutek mi jímá...
Proč musels to být zrovna ty?
Na tom smutném bojišti jich
tolik padlo po tvém boku,
ještě víc's jich pobil ty,
sám jsi však stál dál,
nezdolán a bez úhony.
A teď jsi mrtev;
tělo tví druhové do země vloží.
Co já si počtu? Co čeká mě teď?
Krev tuhne mi v žilách z budoucnosti.
K čemu je život, když chybí mu ctnosti?
Krutí když vládnou
a spravedliví padají jak mouchy?
Ten žal je pro mne k nevydržení –
chůvo, ty ulev mi od bolesti!
Žilou mi pusť! Uspi mě navěky!
Duše už nesnese ten tlak.
Chůvo? Kde vězíš?
Mám si snad od bolesti pomoci sama?
Ten balkon, co ve výšce dvaceti sáhů jest,
zve mě snad, abych ho navštívila,
přes římsu dolů se pak vrhla?
Tak zdá se mi.

Malého tu ale nechat nesmím,
on trpěl by jen bez matky.
S sebou ho vezmu!
Oba se už v nebi
s manželem setkáme.
To je ale plán!
Pojď ke mně, maličký,
já ukážu ti výhled.
Je mi to ale výška! –
To dost pro nás oba.
Sbohem tedy, krutý světe!
Věz, že chybět mi nebudeš...

LÁSKA

SCÉNA I.

farma San Giorgio, otec vyprovází syna

ANTONIO

Takže chceš odjet, Paolo?

PAOLO

Chci odjet, otče.

ANTONIO

Ještě dnes?

PAOLO

Ještě dnes.

ANTONIO

A opustit svého otce,
aby se sám v potu tváře
staral o rodinné statky?
Víš, že tě budu postrádat.
Co si tu počnu bez tebe?
Živnost bude upadat –

PAOLO

Ach, otče, se vší úctou,
já doufal, že mě pochopíte,

mě a to mé soužení,
tím spíš, že vy jste
také býval jednou mladý.
Hlava i srdce mi
v jednom kuse křičí:
„Vydej se, vydej se
poznat ten svět!“
Já cestovat chci, vzdělaný být,
ženu si namluvit a rodinu s ní založit.
Dopřejte mi to, tatínku,
vždyť musíte vidět,
jak se ve mně to mládí vzpouzí.

ANTONIO

Paolo, milý Paolo;
tvůj otec, když byl mladý,
neměl nic jiného než tyhle statky.
Tahle zem je jeho život... Můj život!
Ach, mládí jsem v sobě
tvrdě pohřbil – to mládí,
co teď vidím burcovat se v tobě.
Jazyk si výmluvy hledá, ale srdce ví
a je rozervané na tisíc kousků –
budeš mi chybět, Paolo!

PAOLO

Střepy vašeho citu
se teď zarávají i do mě –
otče, jak je to hrozné,
vidět ve vašich očích slzy!
Nechte má slova usušit je:
Než dva roky uplynou,
budu zpět – to a nic víc!

Poté se vrátím,
zcestovalý, sečtělý
a se snoubenkou po boku.
To je můj slib, otče.
Požehnáte mi?

ANTONIO

Jak by ne, Paolo;
vždyť jsi můj jediný syn,
jsi ptáče, co chystá se
poprvé opustit své hnízdo.
Žehnám ti, Paolo;
vždyť jsi má útěcha od doby,
co nás tvá nebožka matka
tak nešťastně opustila.
Hrdá by na tebe byla...

PAOLO

Otče, otče, povězte mi o ní;
nestihl jsem ji ani pořádně
poznat, jak malý jsem byl.
Chtěl bych si ji pamatovat
a ve svém srdci ji nosit,
až vydám se do neznáma.

ANTONIO

Byla to skvělá žena –
silná a tak vroucně milující,
že srdce notně plesalo mi
při každém pohledu na ni.
Znali jsme se odjakživa,
oba jsme se narodili zde,
v tom našem malém údolí,
stejně jako pak ty.

Zrak se mi kalí – nemohu dále.
Pro slzy už nevidím...

PAOLO

Pro vás, otče, netřeba vidět,
jak hezky o ní povídáte...
Porad'te mi, jak najít lásku
tak, jak jste ji našel vy.

ANTONIO

Ach, Paolo, jak upřímně se ptáš;
vždyť já jsem jenom chudý farmář,
nikdy jsem neopustil tuto zem.
Co já bych mohl vědět o lásce
krom toho, co Příroda sama
mi v průběhu let našeptala?
Lásku si musíš ochočit sám –
já mohu ti předat jen tu trochu,
co nezískal jsem jinak než zkušeností.

PAOLO

Povězte, otče, vždyť
něco je lepší než nic.
A přeci jste moc skromný;
maminka vás měla ráda
a vy jste měl rád ji.

ANTONIO

Snad máš pravdu, Paolo;
tedy poslouchej pozorně,
povím ti to v podobenství...
Láska je jako květina;
můžeš se o ni starat, ať sílí a vzkvétá,
nebo ji zhubit jak nechtěný plevel.
Čas od času ti v srdci

vyroste květina nová –
to chvilkové vzplanutí,
dočasné poblouznění
pronásleduje všechny
a ani ty se tomu nevyhneš.
Je už však na tobě,
zda se necháš zlákat prchavým leskem,
či zůstaneš věrný své vyvolené
a všechnu ostatní zeleň necháš pojit.
Starej se o svoji květinu
a její květy ti budou radostí
větší než všechno.
Dávej si ale pozor, aby sama půda,
v níž květina roste, nebyla kyselá –
to potom vytrhnout a pryč s ní!
Radši měj prázdnou zahradu,
než aby ti v ní city
rostly jen tak polovičatě.
A pokud půda není úrodná,
nic nesej – radši hladov,
než abys mrhal silou
na nevděčnou ženu.

PAOLO

Mluví z vás moudrost
větší než život, otče –
budu na vaše slova pamatovat.

ANTONIO

A já na tebe, synu.
Na shledanou, Paolo.

PAOLO

Na shledanou, otče.

SCÉNA II.

studentský bál, u baru

GABRIEL

Gratulace k tvým
studijním úspěchům, příteli;
půlrok a jsi stále tady.
To vůbec není špatné
na kluka z venkova.

PAOLO

Děkuji. A děkuji,
že jsi mě sem vzal;
nikdy jsem nebyl
na taneční zábavě,
alespoň ne takovéhle.

GABRIEL

Já děkuji, že jsi přišel;
mám rád tvoji společnost,
ostatně jako všichni –
na škole máš dobrou pověst.

PAOLO

Když to říkáš...

GABRIEL

Je to tak, můj milý Paolo;
a budou tě mít ještě radši,
až jim ukážeš, co v tobě je.
Jen se na sebe podívej!
Učesan, oholen, dobře oblečen,
základy tance ovládá,
ty jsem ti ukázal už na koleji...
S etiketou problém nemáš,

jsi slušný a slušně vychován.
No prostě muž k pohledání!
Říkal jsi, že hledáš tu pravou;
to pořád platí, ne?

PAOLO

Je to tak, Gabrieli.

GABRIEL

No a není lepšího místa,
kde na takovou narazit,
než studentský bál!
Z matematického hlediska
máš největší šanci, rozumíš –

PAOLO

(Učeně s nadsázkou.)

Ale tvůj úspěch je podmíněn
tvými kvalitami.

GABRIEL

Buď v klidu, kamaráde;
zatím sis nevedl vůbec špatně.
Musíš prostě pozorovat,
a jakmile ti nějaká padne do oka,
hned za ní jít a zamluvit si tanec.
Přirozeně se nejdřív představíš.
A pak už jenom tančíš!
Drž rytmus a veď ji,
však víš, to se dívkám líbí.
Buď milý a vtipný,
ale všeho s mírou,
vždyť se teprve oťukáváte.
Rozhodně od toho nic nečekej,
a už vůbec ne proto,

že se třeba jen ze slušnosti
uvolila si s tebou zatančit.
Pokud máš z tance dobrý pocit,
zamluvíš si rovnou další;
pokud to ona cítí stejně,
rozhodně tě neodmítne.
Postup opakuješ do omrzení –
pokud vám to vydrží až do konce,
máš vyhráno. Jen se ujisti,
že se s ní v době dohledné
budeš moci potkat znovu.
Každopádně moc mluvíme
a málo tančíme, nemyslíš?

PAOLO
Rozhodně.

GABRIEL
Dovol mi jen jednu otázku:
Z těch, se kterými jsi zatím tančil,
líbí se ti nějaká?

PAOLO
Ach, Gabrieli,
povím ti to,
jako že jsi přítel;
líbí, líbí a moc.
Oči bych ní mohl nechat,
jak je okouzlující.

GABRIEL
(*Pobaveně.*)
No pane jo,
to netrvalo dlouho!
Tak pověz, kamaráde;

která se ti líbí?

PAOLO

Podívej se tamhle –
já nemohu, tak moc mi učarovala;
musel bych se za ní rozběhnout.
Je tak nepopsatelně krásná,
tak čistá, pověz, Gabrieli,
jak může lidská bytost
pojmout tolik krásy?
A jak se jí má vůbec
běžný smrtelník nabažit,
aniž by se za ní vrhl jako
námořník za zpěvem sirén?

GABRIEL

Nu, je hezká, jen co je pravda.
Má i skvělé způsoby,
pokud je mi známo –

PAOLO

Ach, Gabrieli,
nemáš ponětí, jak moc!

GABRIEL

Musím tě ale zklamat, příteli –
tudy cesta nepovede.

PAOLO

Proč ne?

GABRIEL

Vidíš toho dlouhána?
Napravo od ní?

PAOLO

Vidím.

GABRIEL

To je Filippo.

Už nějakou dobu se jí dvoří.

PAOLO

Filippo? Jaký Filippo?

GABRIEL

Je to student,

o dva ročníky víc, než jsme my.

Jeho otec je pohádkově bohatý,
vlastní lodní společnost.

Umí dobře vypadat

a dobře se chovat;

po rozumové stránce

mi připadá poněkud mělký...

PAOLO

Co myslíš, má u ní šanci?

GABRIEL

Pro její vlastní dobro doufám, že ne –

má pověst přelétavé nátury.

Hned miluje tu a hned zas tuhle,

vylije si srdce a pak zas uteče;

je rozmarný a neví, co se sebou.

Jinak má ale přesvědčení fanatika –

chudák každá, co mu na ta jeho

planá slova a plané city skočí.

Pokud jde o Angeliku, ta mu to

jeho dvoření přinejmenším trpí,

což nikdy není dobré znamení.

PAOLO

Ale to je hrozné!

Musím jednat rychle...
Hle, zrovna vyšla
se svou přítelkyní na balkon.
Jaká je šance, že se mi podaří
zastihnout ji o samotě?

GABRIEL

Nevím, jestli –

PAOLO

Musím to zkusit,
jinak mě ten plamen,
co mi žhne v hrudi, spálí zaživa.
Promiň, že jsem tě přerušil,
příteli – musím jít.
Omluv mě.
(*Odchází na balkon.*)

SCÉNA III.

balkon, stranou od lidí

ANGELIKA

Nijak mě nezaujal –

FRANCESCA

Mně přišel roztomilý.
Ten jeho úsměv!
Je tak pokorný... Jde poznat,
že vyrostl mimo město.
Chybí mu taková ta typická upjatost,
kterou se vyznačují někteří z nás.
Velice dobře jsme si zatancovali –
jeho rytmus je tak pevný
a jeho pohyby tak přirozené...

Držel mě a vedl tak,
jak má muž držet a vést.
Kdyby tak přišel ještě jednou!
Bude alespoň dámská volenka?

ANGELIKA

Pokud opětuje tvoji náklonnost,
přijde si o tanec požádat sám.
Žena by se neměla dvořit muži;
jinak hrozí, že se on nechá
v nepozornosti, z lenosti
nebo snad zvědavostí strhnout
a později toho bude litovat.
Potom samozřejmě využije
první možnosti k úniku,
která se mu naskytne,
a celý podnik přijde vniveč.
Když se muž sám od sebe
dvoří ženě, myslí to vážně.

FRANCESCA

Myslíš, že to Filippo myslí vážně?
Víš přece, co se o něm povídá.

ANGELIKA

Vím a nevěřím těm pomluvám.
Lidé o lidech napovídají leccos,
co je pravda, ví jen Bůh.
Co vím já je, že Filippo je
z dobré rodiny a má dobré způsoby.
Má také dobré peníze,
což mu nikdo nemůže upřít.
A pokud jde o opravdovost jeho citů –

FRANCESCA

Opravdové nebo ne,
hlavně aby vydržely.
Měla by ses s ním nejdřív zasnoubit,
aby ti nemohl pláchnout,
než si ho pustíš úplně k tělu.
Aby ti potom nebylo jeho jméno
jenom pro ostudu.

ANGELIKA

(S úsměvem.)

Mluvíš jako odborník,
ale kdyby se tu teď
zjevil ten tvůj vesničan,
byla bys bezbranná
jako malé dítě.
Ostatně, tamhle jde;
vypadá to dokonce,
že míří k nám –

FRANCESCA

K nám? Jako sem? Ne, to ne,
teď nejsem připravena ho vidět.
Omluv mě, uteču mu...
(Spěšně odchází.)

PAOLO

(Pro sebe.)

Přítelkyně zrovna odchází;
teď je moje chvíle!
(Nahlas.)

Dovolte mi dělat vám společnost,
krásná Angeliko.

ANGELIKA

Prosím, Paolo;
má přítelkyně se bohužel
musela na chvíli vzdálit.

PAOLO

Povězte, Angeliko,
povězte upřímně:
Věříte v bohy?

ANGELIKA

Věřím v Boha, přirozeně;
nač však to množné číslo?

PAOLO

Stará řecko-římská kultura
připisovala každý jev na Zemi
i mimo ni svému bohu –
měli boha deště, boha úrody,
boha zloby, boha lásky...

ANGELIKA

Věříte na boha lásky?

PAOLO

Ach, jak bych nevěřil?
Stále cítím v zádech jeho šíp,
kterým mě tak nemilosrdně strefil.
Sérum, jímž byl šíp napuštěn,
se mi teď rozlévá v útrokách...

ANGELIKA

Povězte, Paolo:
proč jste mě vyhledal?

PAOLO

Protože mi vás ukázal Amor!

Stále mi šeptá vaše jméno...
Angeliko, krásná Angeliko,
dejte mi jen náznak
a já zasvětim svůj život vám.
Vaše líce, vaše rty byly
bezpochyby předlohou
slavným básníkům,
když psali své nejlepší verše.
Stačí slovo, Angeliko,
a i já pro vás poezii spáchám,
ač rýmovat neumím
a slova nenacházím,
která by vyjádřila mé city k vám.
Jsem bezbranný, Angeliko;
ta rána přišla jako z nebe,
když jsem ji nejméně čekal.
Vyznávám se vám,
ale jazyk se mi motá...
Slibte mi své srdce, Angeliko,
dovolte mi nazývat vás svou
a učiníte mě nejšťastnějším mužem,
který kdy chodil po tomto světě.

ANGELIKA

Paolo, nešťastný Paolo!
Pokud bohové jsou, jak říkáš,
potom si tuhle lásku nepřejí;
pokud tebe zasáhl šíp Amorův,
mě potom minul, nebo dokonce
vůbec neopustil tětivu.
Nemohu opětovat tvé city,
nebesa si to nepřejí...

Pro dobro nás obou, Paolo,
na tuhle lásku zapomeň.
Ach, netvař se tak!
Nemohu ti dát, oč žádáš.
K cestě tvého života
moje osoba nepatří,
musíš jít jinudy.
Prozradím ti však něco,
co by ti mohlo být k užitku;
prozradím ti to,
jako že jsi dobrý člověk
a užiješ čestně toho,
co se ti chystám povědět.
Mou přítelkyni, která se ode mě
předtím vzdálila, než jsi přišel,
tu znáš?

PAOLO

Ach ano, Francesca,
pokud mě nešálí paměť;
tančili jsme spolu.
Nač se takhle ptáte?

ANGELIKA

Měl bys vědět, že k tobě
chová city té něžnější povahy;
a také, že ji učiníš šťastnou
spíš než mě.
Zahub ten plamen, co v tobě hoří;
bolest tě za chvíli přejde.
Potom rozdmýchej nový,
větší a silnější,
plamen pro Francescu,

at' můžete být oba šťastni.
Převrať tu nešťastnou skutečnost
v něco hezkého!

PAOLO

Angeliko, ach, Angeliko,
nazývat tě krutou
chce ten jazyk můj!
Jak by ale mohl,
když vím, jak jsi dobrá
a dobře svou radu myslíš?
Snad máš pravdu;
ta bolest přejde...
Jak mám ale opustit vás
a dvořit se Francesce,
aniž bych vypadal
neupřímně a přelétavě,
aniž bych znevážil své city,
své úmysly, když byly pravé?
Má pověst a čest by tím
nesmírně utrpěla, Angeliko...

ANGELIKA

Toto je jen mezi tebou a mnou;
a oba dva víme, jak se věci mají.
Já tě soudit nebudu,
vždyť ten nápad byl můj.
Nikdo jiný se o našem
rozhovoru nedozví;
zůstane to jen mezi námi
a tvá pověst nebude
nijak poskvrněna.

PAOLO

Angeliko, jsi dobrá a moudrá,
kdo si tě zaslouží, když ne já?
Dám na tvá slova, jako že tě miluji;
zabít mou lásku ale znamená
zabít sám sebe a následně
se znovuzrodit.
Zvládnou to, zvládnou...
Vyhledám teď Francescu.
Na shledanou, Angeliko.
Odpusťte, že jsem vás obtěžoval.

ANGELIKA

Na shledanou, Paolo,
však pospěšte si s odchodem –
vidím přicházet Filippa.
Namlouvá si mě a dvoří se mi;
nebyl by rád, kdyby mě našel
o samotě s jiným mužem.
Filippo je žárlivý,
dozajista by se vám pomstil.
Tedy ještě jednou na shledanou
a hodně štěstí v lásce.

SCÉNA IV.

komnaty Angeliky, krátce po půlnoci

LUISA

(Pomáhá Angelice do domácího.)
Užila jste si ples, slečno?

ANGELIKA

Ach, velmi –

hudba byla příjemná a lidé též.

LUISA

Vzpomínám si, jak mě jednou –
to jsem byla ještě malá –
tatínek vzal na ples, vojenský.
Všude bylo tolik veselí a pohybu!
Tancovalo se celou noc...
Dámy byly všechny v šatech,
každá v jiných, že dohromady vypadaly
jako ta nejpestřejší kytice.
A ti důstojníci, jak byli roztomilí!
Ti měli všichni stejnokroj,
jak už to u armády bývá.
Působili tak jistě, tancovali skvěle
a tancovali neustále – dali si záležet,
aby každou z přítomných dam
poctili alespoň jedním tancem.
To už se dneska nevidí...
Se mnou tenkrát netancoval nikdo –
to víte, byla jsem ještě malá –
až na jednoho důstojníka;
působil velice šarmantně
a tančili jsme spolu polku.
Ach, vůbec jsem nevěděla,
co s nohama, rukama, nic;
jak jsem se červenala!
Ale on se jen usmíval a pomáhal mi,
abych se v hudbě neztratila,
no bylo to krásné, opravdu krásné!
Dodnes na to vzpomínám...
Na svého důstojníčka –

o dva měsíce později ho
nějaký Polák probodl v boji.
Je to hrozné, kudy se ten život
občas ubírá, nemyslíte?
Takový milý hoch a jen
kosti z něj dozajista zbyly.
A tak je to se vším.
Hotovo, slečno –
co to, slyším ťukání?
Čekáte návštěvu?

ANGELIKA

O ničem nevím...
Běž se tam podívat,
prosím, Luiso.

LUISA

Jak si přejete, slečno.
(Odejde.)

ANGELIKA

Je to vlastně zvláštní,
kolik takový tanec zmůže...
Člověka hned poznáme lépe,
než kdybychom s ním třeba
hodiny proseděli nad filosofií.
Jak se to vlastně stane, že
k takové věci vůbec svolíme?
Prostor, který sdílíme s partnerem,
je tak intimní...
Nikoho si nepustíme k sobě tak blízko,
rozhodně ne za normálních okolností,
nemluvě o tom důvěrném doteku,
o těsné blízkosti,

ve které se ocitnete ve chvíli,
kdy s partnerem zaujmete pozici.
Pozice... Je vždy stejná?
Ne nutně, mění se
společně se stylem tance.
Vždy je ale předepsáno,
jak se mají účastníci chovat –
vše se řídí přísnými pravidly.
Tkví v tom ta záhada?
Je to tak jednoduché?
Pevnost tomu křehkému rituálu
dodává forma – ano, forma!
Rádi si zahrajeme hru,
když víme, že naši spoluhráči
hrají podle pravidel.
Často se jedná i o hry
dosti nebezpečné...
Není divu, že si v rámci tance
připustíme k tělu i cizince,
ba i nepřítelé!
Vše je jasné, všichni vědí,
co se má a nemá, smí a nesmí...
Dokud to tak je, není problém.
Hudba, svým charakterem pravidelná,
jakožto její rytmus je pravidelný,
dodává záležitosti další řád –
je předvídatelná.
Kdo by se bál něčeho,
co dokáže předvídat?
Lidé se bojí neznáma – tmy, noci,
podivných zvířat a podivných lidí.
Hudba ale určuje rámec,

udává mřížku, do které tanečníci
vplétají své pohyby.
Tak je to tedy!
A potom –
Ano?

LUISA
(*Mezi dveřmi.*)
Promiňte za vyrušení;
v předsíni stojí mladík.

ANGELIKA
Mladík?

LUISA
Asi student.
Nechává posílat květiny –
kytice růží, rudé jak rty.

ANGELIKA
Dej je do vázy
a postav tamhle na stůl,
buď tak hodná.

LUISA
Ano, slečno.
(*Staví květiny do vázy.*)

ANGELIKA
Děkuji, Luiso.

LUISA
Mám ho teď uvést dovnitř?

ANGELIKA
Prosím, Luiso.

LUISA

Jak si přejete, slečno.
(*Odejde.*)

FILIPPO

(*Po chvíli vchází.*)
Dobrý večer, Angeliko.

ANGELIKA

(*Pro sebe.*)
Proti své vůli
bezbranná jako dítě.
(*Nahlas.*)
Dobrý večer, Filippo.

FILIPPO

Líbí se vám květiny?

ANGELIKA

Velmi, děkuji.

FILIPPO

Bylo nesnadné vás zastihnout;
říkal jsem si, že by snad květiny
mohly společně s mou přítomností
ve vaši hezké tváři podnítit
jeden z těch milých úsměvů,
které tak zřídka rozdáváte.

ANGELIKA

Nemýlil jste se, Filippo;
opravdu se cítím potěšena.

FILIPPO

Potěšení je na mé straně.
Zastihnout vás samotnou –

ANGELIKA

(Vyčítavým tónem.)

Někteří lidé z mého okolí
zpochybňují trvalost vašich citů,
odvolávají se na vaši minulost.

FILIPPO

Minulost, kterou mi lidé,
a nejen ti z vašeho okolí,
mylně přisoudili na základě
klepů a polopravd získaných
z druhé a třetí ruky.
Vaše důvěra je vše, co žádám –

ANGELIKA

Vše, co zatím žádáš.
Ostatně už ji máš; moc dobře to víš.
Mé mínění ale může být chybné –
opatrnosti není nikdy dost.
Jako že je v každé lži zrnko pravdy,
také každá pomluva odněkud pochází.
Zajímá mě, jestli jsi schopný
se proti nim ospravedlnit.

FILIPPO

Nijak než činy, krásná Angeliko.
Věř mi, pokud se odvážíš,
a já rozptýlím tvé pochyby
jako jarní vítr mlhu.

ANGELIKA

Snad to nebude jen lehký vánek...
Mluvíš jako básník;
nač ta velká slova,
pokud jsi muž činu,

jak o sobě tvrdíš?

FILIPPO

Vaše krása je mi podnětem
a inspirací, Angeliko –
snad se podvědomě snažím
vyrovnat vašemu půvabu
alespoň mluvou, když nemohu jinak.
Jsem tak nicotný oproti vám,
tak odporný a zkažený,
cítím se nahý ve vaší přítomnosti,
jako hříšník, když odchází na věčnost,
podroben božímu soudu.

ANGELIKA

Krot' svůj jazyk, Filippo;
nesluší ti, když se přede mnou
takto snižuješ.
Proč bych vůbec měla mít zájem,
když mě podle svého
vlastního úsudku nejsi hoden?
Odporuješ sám sobě;
tvé zájmy se rozcházejí do všech stran.
Jsi milý, Filippo,
ale nedáváš mi důvod myslet si,
že bys byl ten pravý;
sám tomu nevěříš.

FILIPPO

(Fanaticky, roztahuje ruce.)

Sud' mě, ty anděli!
Jsem zlý, jsem zlý!

ANGELIKA

Myslím, že je čas odejít, Filippo.

FILIPPO

Dej mi trochu své dobré pozornosti,
trochu svého nevinného citu
a budu zachráněn!
Spas jednoho malého mravence,
vždyť on tě má rád!
(*Zmizí za dveřmi.*)

SCÉNA V.

na mostě přes řeku, svítá

FRANCESCA

Paolo, ty můj Paolo;
jak je to hezké, říkat ti můj.
Je to přeci jen náhoda,
osudu milostivého rozmar,
že vyplavily jeho vlny
na břeh mého života
tvou roztomilou tvář.
Já tě mám tak ráda,
že to ani nevíš, Paolo;
nemám, jak bych ti to ukázala,
leda bych se nechala rozřezat
a do ruky ti vtiskla své srdce,
abys cítil, jak překypuje láskou.
A udělala bych to –
tak moc tě mám ráda!
Musíš mi věřit, Paolo;
věř, že to říkám upřímně...

PAOLO

(*Umlčí ji polibkem.*)

Mlč, Francesco;
netřeba nikoho rozřezávat.
Nehodlám zklamat tvé srdce –
dostojím té roli,
kterou mi Štěstěna svěřila.
Odjedeme spolu na venkov –
můj otec tam má farmu,
o peníze nebudeme mít nouzi.
Každý večer se budeme
chodit projít na jeden vrch,
co je tam od nás nedaleko;
je to tam tak krásné, kéž bys to viděla.
Však také zanedlouho uvidíš!
Odjedeme už tento měsíc –
slíbil jsem tatínkovi, že se vrátím.

FRANCESCA

Paolo, ty můj Paolo;
jak je to hezké, říkat ti můj.
Vlasy máš jak havran peří
a voníš jako štěňátko.
Kamkoli půjdeš, já s tebou půjdu.
Jen s tebou a s nikým jiným –
nepřežila bych odloučení.
Jak by to bylo od osudu kruté,
kdyby mi tě teď násilím vyrval!
A kdyby ne násilím, tak půvabem...
Jen to mě sužuje, milý Paolo,
tenhle můj strach:
vždyť z těch, které se
procházejí po tomto světě,
mohl bys mít kteroukoliv,

i hezčí, než jsem já...
Co jsem jen provedla,
že jsem si tě zasloužila?
Bojím se, Paolo,
bojím se, že mě opustíš,
že mě necháš a najdeš si lepší.
Rozum mi říká, že to musí být;
musí se to stát, nejsi přeci slepý.
Srdce ale neslyší nic, jen věří –
nezbývá mi než slepě ti věřit.
V rukou máš můj život, Paolo;
prosím, zacházej s ním milosrdně
a smrt mi připrav ve spánku,
ať necítím nic z viny,
že propadla jsem tak bezmocně lásce.

PAOLO

Francesco, čeho se bojíš?
Nemám, jak bych tě tvého strachu zbavil.
To přejde, Francesco, zvykneš si;
naučíš se, že patříme k sobě
jak slunce a měsíc na nebi.
Nic už to nezmění, je to hotová věc;
nikdy jsem nemiloval tak jako teď.
Vybral jsem si tě, Francesco...
Proč pláčeš a otáčíš se ode mne?
Miluji tě a myslím to vážně.
Rozumíš? Myslím to vážně.

FRANCESCA

Já vím, já vím, ale když –

PAOLO

Žádné ale když –

dost bylo povídání.
Však sama uvidíš...
Už je světlo, skoro den –
tenhle most přestává skýtat soukromí.

FRANCESCA

Co je to tamhle za chodce?
Vypadá jako opilý...

PAOLO

To je Filippo, vrací se od Angeliky.
V takovém stavu? Dělá si ostudu –
ještě, že tu nikdo není.
Snad nebude dělat problémy...

FILIPPO

(Pro sebe, potáčeje se.)
Kdo je to tam? Nevidím...
Hle, to je ten drzoun drzá,
co vybavoval se na bále s Angelikou.
Angelika? Buď prokleta! –
Andělé o brouka nestojí.
O jak kterého ale, jak vidím...
Tenhle nelíbil se mi už od pohledu.
Mluvil s Angelikou? Mojí Angelikou?
Určitě jí poplet hlavu;
nakukal jí bůhví co
a ona si teď chudinka myslí
bůhví co o bídném Filippovi.
Pošťval ji proti mně –
takový tedy je?
Jedno ovoce zkazil,
druhé slupnul pro sebe –
sobec jeden! Já mu ukážu...

(Nahlas.)

Hej, slamáku! Ty vidláku!
Strašáku do zelí!
Stojí se ti dobře, eh?
Užívej si, dokud můžeš;
na nosítkách tě odnesou,
až s tebou skončím.
Divně koukáš, to ti tedy povím.
Ah, nějak se to tu s námi točí...

PAOLO

Filippo, neznám tě a jsi namol opilý;
nevím, kde bereš ty urážky,
ale prominu ti je, protože máš v hlavě.
Nechci s tebou mít kříž –
svým chováním ale děsíš Francescu.
Měj proto ohled a krot' svůj hněv,
tak podivně namířený vůči mně.

FILIPPO

Krot' svůj hněv? Ty krot' sám sebe!
Jsi nenasyta, abys věděl –
pro sebe to nejlepší
a já abych jedl zbytky.
To brzy skončí...
(Strčí do Paola.)

PAOLO

(Udeří Filippa do tváře.)
Ničemo! Nemáš vychování?

FILIPPO

(Drží se za nos.)
Mám jen žal, co žít mi brání!
Mám lásku, kterou každý zpochybňuje.

Mám smůlu na takové, jako jsi ty!
(*Vráží do Paola. Oba padají do řeky.*)

FRANCESCA

Ne!

FILIPPO

(*Tone.*)

Sbohem, andělé –

FRANCESCA

Vrahu!

(*Klesá k zemi.*)

Ach, Paolo, ty můj Paolo...

Proč tohle muselo být?

Poslední výdech tvůj měl patřit mně;

řeka a neštěstí si ho vzaly pro sebe.

Ležíš tam někde hluboko na dně,

jen schránka, co už nic neznamená...

Koho mám oplakávat, když už tě není?

PŘETVÁŘKA

SCÉNA I.

balkon královského sídla

KRÁL

(Přichází rozčilen.)

Že Jidáš hoří v podsvětí
a slunce svítí na nebi,
to důkazem, že já pán a vládce
této země právoplatný jsem.
Přesto mám ale pocit,
že tropí si tu ze mě blázny!
Jak jako nejde? Jak jako proč?
Co řeknu, to vykonat se musí;
má vůle je veškeré proč a nač,
kterou ten nuzný člověk potřebuje –
já přec z Boží vůle králem jsem.
To všechno kolem je moje
a z okna je vidět ještě víc:
louky, lesy, pastviny...
Ach, tady jsi, má drahá,
jakkak se dnes vede
zdroji mojí radosti?

KRÁLOVNA

Bůh dopřál mi dnes mnoho spánku, choti –
já vzbudila se zrovinka před chvilkou.
Novinu nesu ti, že byli jsme pozváni
do severního vévodství pod záminkou,
abychom s vévodou a jeho rodinou
tuto sobotu povečeřeli.
Je to jen klep zatím, domněnka, nic víc –
leč sama bych jí přiložila nemalou váhu,
vždyť dává to smysl, že by si nás
vévoda chtěl naklonit.

KRÁL

Tvá intuice je správná,
jen co je pravda...
No to je mi ale potěšení!
Aha – a už mi nesou
formální pozvání od vévody.
(Převzme dopis od sluhy.)
Nuže, dejme se do příprav,
ženo má – ten vévoda nás zve na večeři
ještě tento týden. Tak tedy do toho!

SCÉNA II.

královské komnaty

RÁDCE

(Vybírá s králem vhodný oděv.)
Základem každé společenské akce
je dobrý dojem...
Ta práce, co člověk musí vynaložit,
aby dobře vypadal, se mu vždy

dle zkušenosti mnohých vrátí i s úroky.
Ženy to zde mají o něco těžší:
zvýraznit, co je na nich ženské,
tu křivku, kvality v obličejí a tak dále.
Mužům potom sluší více tradice –
je něco vážného na úctě k předkům,
již odkázali nám své ovoce.
Dojem mohutnosti dále není na škodu;
hrud' jen ať vynikne a ramena též.
Postavení musí být vždy vidět,
což zařídí cena oděvu,
popřípadě doplňky,
svou oslnivostí odpovídající
pozici v hierarchii.
Vám, milostpane, sluší nejvíce
temně zelená; když doplněná
o řetěz a hermelín,
Vaše vzezření je přímo majestátní
a vévoda si bude moct
jen považovat svého hosta.
Jak že je na tom milostpaní?
Ve svých komnatách by jí služka měla
vhodný účes vybrat pomoci –
další z významných aspektů
dobrého vzezření...

KRÁLOVNA

(Přichází, umlčujíc rádce.)

Vidím tu, drahý choti,
že na návštěvu se připravuješ pilně;
tvé přípravy však musím přerušit.
Právě jsem byla zpravena

o stavu našeho kočáru:
je tak nuzný, tak obyčejný,
nenápadný a prostý,
zkrátka hanba pro nás
v něčem takovém jet.

KRÁL

No ano, to pravdou jest!
Celé vévodství se nám dozajista vysměje,
přijedeme-li v něčem takovém.
To se nesmí stát!
(*Vymaní se rádcí.*)
No ale kde mám já teď sehnat
adekvátní dopravní prostředek?
(*Přehrabuje v papírech ležících na stole.*)

ČERT

(*Zjeví se, přistupuje ke králi.*)
Spěch a shon já slyším tu;
smím nabídnout se Vám?

KRÁL

Smíš.
(*Vrazí mu do ruky svazek.*)
No počkej, já neznám tě;
co přivádí tě k nám?

ČERT

Mé jméno je Pokušení.
Jsem všude tam, kde lidská mysl
jinou cestu než Boží hledá,
kde únik je považován za možnost
a poctivost zas za slabost.
Od prvního jablka jsou mi
ta místa souzena.

KRÁL

Mluvit v hádankách?

Ty půjdeš na skřipec,

ty šarlatáne!

(Honí ho po pokoji.)

ČERT

Ó ne, prosím, já přítel Váš,

to slibuji, mně jen o blaho

Vaší milosti jde, přísahám...

Mne přivolalo zoufalství,

způsobené tou nečekanou situací.

Kočár že není dostatečně honosný?

KRÁLOVNA

Je to tak, náš nenadálý příteli –

rychle něco podniknout je třeba.

ČERT

Pokud dovolíte,

já jedno východisko znám.

KRÁL

Znáš?

ČERT

Znám.

KRÁLOVNA

O co se jedná, to prozrad' nám;

tvůj návrh pokud dobrý bude,

dobře budeš odměněn.

ČERT

Jedná se o lehkou věc,

od počátku věků ji lidstvo zná.

Jedni ji nazývají lží,

druzí přetvářkou, třetí klamem...
Iluzi nasadit kdo zvládne,
přátele i nepřátele přelstí
a Stvořitelem sám se stane.
Svět může si ohýbat podle sebe,
třeba i jen tak z rozmaru,
a až ho to omrzí, vše vrátí k normálu
a zisk mu z toho ještě vzejde.
Pokud dovolíte, nechte to na mně;
kočár Vám přichystám takový,
že vévoda severní bude umírat závistí.
Nic za to nechci, jen budoucnost.

KRÁL

(Pochybovačně.)

Budoucnost?

ČERT

Jen žádné strachy, Výsosti –
nevíte ani, že ji máte,
sáhnout si na ni, to také nejde;
bezpečná je, vždyť prodat se nedá,
budoucnost Vaše, to klamu je cena.
Opravdu neproděláte, máte mé slovo.
Teď stačí to Vaše a bum!
Kočár tu postavím před Vašimi zraky,
že budou z něj oči přecházet.
Nabídka je vyřčena –
berte, nebo nechte být.

KRÁLOVNA

Ty, pane, jsi náš zachránce –
no nemyslíš snad, choti?
Jestli kočár bude, jak povídáš,

mou budoucnost získáš
a klidně mých dětí.
Cenu člověka určují jeho bližní –
vévoda s rodinou nás cenit si budou
více než všechno, více než zlato.
Ach, jaká slast!
Pojďme, choti, na dvůr;
ať nám náš přítel může
předvést své kejkle.
(Odejdou.)

SCÉNA III.

dvůr královského sídla

KRÁL
Nuže, jsme venku;
splň, co jsi slíbil.
ČERT
Ne tak rychle, Veličenstvo –
souhlas jak Váš, tak Vaší choti musím mít
k provedení aktu.
Zatím jste mi ho ale nedal –

KRÁL
(*Nedůtklivě.*)
No dobrá, ty šarlatáne,
ať je tedy po tvém: Máš mé slovo,
že budoucnost mou si můžeš vzít.
Dělej si s ní, co chceš, a už mě neotravuj.
Jsi spokojen teď? Tak nestůj a čaruj.

ČERT
Nanejvýš, můj pane.

Tedy dávejte pozor,
jak se taková lež dělá.
Na počátku je sobecký motiv –
osobní zisk to bývá zpravidla.
Dále nápad a trocha drzosti, hle,
klam už se nám začíná rodit.

KRÁLOVNA

Podívej, choti, jak víří vzduch –
něco se děje.
To fata morgána? To přelud jest?

ČERT

Prosím, Výsosti, mě nepřerušujte teď.
Lež je vytvořit z ničeho něco –
přidat do vesmíru hmoty více,
než by být mělo.
To podivné chvění, co právě zříte,
je zárodek lži. Ještě je nevinný,
proto tak neužitečný,
k ničemu nám není,
zvláště ne k našemu účelu,
což napravíme ihned.
Jak jsem již říkal: nápad a trocha drzosti,
a věci začnou býti zajímavé.
Teď zapojte mozky, přítomní –
přetvářka vyžaduje tu nejvyšší koncentraci.
Sofistikovaná musí být, aby oklamala,
neprodyšná a neprohlédnutelná,
jako ulita, dokonale padnoucí
na stávající tvar světa.
Představte si kočár
plně odpovídající Vašemu postavení,

stále však uvěřitelný...
Hle, už se formuje!
Velice správně, jen dodejte mu detail,
nikdo se ani neodváží
pochybovat o Vaší honosnosti.
Ještě kousek a bude dokonáno.
Věřte, jen věřte svému klamu!
Víra Vám dodá tu nejvyšší moc –
pány světa se stanete,
pokud ve své lži vytrváte.
Dost, stačí!
To dílo je dokonáno...

KRÁLOVNA
(*Blaženě.*)
Ach, je nádherný.
Nepopsatelné.

KRÁL
Takové vozidlo...

ČERT
Dílo je dokonáno a můj úkol zde splněn.
Bylo mi potěšením být Vám k službám,
ač teď se musím poroučet.
Hlavně nezapomeňte věřit!
(*Zmizí.*)

SCÉNA IV.

lesní roklina, po cestě most

KRÁLOVNA
To je mi, milý choti, kočár –
je tak prostorný a pohodlný,

po cestě jede tak mírně,
i ti koně jsou zticha, co ho vlečou...
Je to skoro neuvěřitelné,
a přesto se tomu má mysl
s radostí oddává.
Jak na nás lidé hleděli
a slávu nám provolávali,
když projížděli jsme kolem nich!
Bezpochyby jim učaroval
náš dopravní prostředek,
královský stav opomíjeje...
Je tak elegantní a vkusný,
zcela očividně prvotřídní konstrukt,
nic jiného se pro nás ani nehodí.
Ty jsi dnes takový málomluvný,
probud' se, choti, a dávej pozor,
vždyť skoro podřimuješ –
a to ještě není ani poledne.

KRÁL

Vždyť víš, má drahá,
jak mě to cestování
podivně zmáhá.
Já když usednu do kočáru,
popřípadě do povozu,
a když ten kočár či povoz
se rozjede po takové cestě,
zrovna takové, jako je tahle,
přírodní, a přece krotké,
aby to moc neházelo,
stačí chvilka a já spím jak dítě –
dřímota mě ihned začne přemáhat.

Jen nedělej, že je to
kdovíjaký hřích – vždyť ty si
také ráda po obědě zdřímneš
a probouzíš se vždycky
až po hodině nebo dvou...

KRÁLOVNA

Ale to není to samé, choti –
po obědě, když není co dělat,
je to v pořádku; také bys to mohl zkusit.

KRÁL

Ale to mně se zase nedaří usnout;
to jen, když někam cestuji,
zrovna jako teď...
Já po obědě se raděj projdu
po královské zahradě,
jako to děláváš ty, když se vzbudíš.

KRÁLOVNA

A nesmíš také opomenout,
že spánek přec vyhlazuje tvář –
to chceš, abych byla hezká
a líbila se, ne? Nebo má být tvá drahá
snad ošklivá a vrásčitá, aby si z ní
jiné dámy mohly tropit žerty?

KRÁL

Zapomínáš, že jsem nikdy nekritizoval
tvůj neškodný zvyk –
vůči odpolednímu podřimování
nechovám ani tu nejmenší zášť
a mohu pouze pochválit to,
jak pečuješ o svou krásu;
vždyť zvěsti o tvé spanilosti

pravidelně se šíří do všech světových stran
a každý urozený tě touží spatřit,
i kdyby to mělo být jen letmo,
a pokochat se tvým okouzlovajícím zjevem.
I mně samotnému to působí potěšení,
vždyť je to radost se na tebe zahledět
a cítím se vděčný, kdykoliv pomyslím,
že mohl jsem svůj osud spojit
s takovou ženou.
Pouze jsem tě požádal,
abys mě v mém podřimování
nevyrušovala, to jest vše.

KRÁLOVNA

Lichotky, na ty by tě užilo, choti –
nebudu zapírat, jde ti to dobře.
Ale tvé spaní je zcela nevkusné,
vždyť slunce sotva vyšlo,
a ty už zavíráš oči.

KRÁL

Alespoň budu odpočatý,
až dorazíme k vévodovi.
Mělo by to být tři hodiny po poledni.

KRÁLOVNA

Ty nemáš, proč bys odpočíval,
celé dny si jenom lebedíš.
Mrzí mě, že musím ti to vysvětlovat –
vy muži jste všichni stejní,
nepochopíte jasný náznak:
ráda bych, abys mi dělal společnost.
Mně samotné se, jak sis všiml,
spánek zachytit nedaří

a sedět tu v tichu,
jen za zvuku koňských kopyt,
dívat se střídavě doleva, doprava,
na stromy a zase stromy,
to omrzí se za chvíli.
Copak by ti ublížilo
trochu se mi věnovat?
Mohl bys například konverzovat
o tom kamenném mostu,
co zrovna chystáme se přejet,
nebo dokonce o tom satyrovi,
co právě zastoupil nám cestu
a nedívá se příliš přátelsky.
Nechce nás pustit?
Budiž, ať je po jeho;
zeptej se ho, co nám chce.

KRÁL
(*K satyrovi.*)
Co chceš?

SATYR
Do toho vám nic není, králi;
mně nelíbí se moc váš tón.
Opomeňte své postavení –
jsem v právu, tenhle les je můj,
já jsem jím a on je mnou.
Jsem jeho ochránce a strážce.
On a já, my patříme Přírodě,
z které všechno vzešlo
a která všechno řídí;
vždy si prosadí svou.
Dávejte si pozor, králi,

a poslouchajte, co vám povím:
Když ohnete prut, jak se vám zlíbí,
může se zdát, že je vám po vůli.
Co ale stane se, když pustíte ho na chvíli?
On udeří vás do obličeje stejnou silou,
jakou vy jste na něj použili.
Tohle je varování, králi –
nezahrávejte si s Přírodou,
ani kdyby vás čert ponoukal.

KRÁLOVNA

Ten satyr tu jen obtěžuje
a nenechá nás projet.
Choti, soustřed' se na chvíli –
nápad a trocha drzosti,
proměníme ho v zajíce,
bránit nám v cestě pak nebude moci.
(*Čaruje společně s králem.*)

SATYR

Vaše troufalost nezná hranic;
trest přijde brzy, za to vám ručím.
Prut strefí vaši tvář, že navěky ji znetvoří.
Nepochybujte o mých slovech, králi...
(*Ustupuje, proměněn v hlodavce.*)

KRÁLOVNA

(*Kynouc kočímu.*)
To je mi ale schopnost, choti –
náš drahý přítel nám opravdu nelhal.
Už jedeme po mostě,
hezky to klapě, nemyslíš?

KRÁL

Ty dokážeš, má drahá,

myslet jen na maličkosti,
ale že jsme právě potkali lesního ducha,
to už tě nezarazí...
Vůbec se mi to nechce líbit,
neměli bychom se vrátit?

KRÁLOVNA

Nesmysl, choti –
ten nestyda si koledoval,
koho zajímá, že má kozlí nohy?
Teď už mu zbude jen hupkat v trávě –
(*Náraz otřese kočárem.*)
Ach, co se to děje?
Co bylo to za ránu?
Proč stojíme? Kočí? Kočí!
Jsem po pás mokrá, choti –
most nám zmizel pod koly
a kočár spadl do řeky.
Je mi zima, nějak mi tuhnou ruce...

KRÁL

Proboha, má drahá, něco se děje;
tvá plet' dostává podivnou barvu.
(*Dotkne se jí.*)
I struktura se mění –
je jako kámen, věru jak kámen!
To samé se zdá díť i mně.
Ech, co se to děje?
Bože, jsme-li odsouzeni k tomu
stát se kameny v řece,
snažně tě prosím, urychli ten proces;
nebudu se vzpírat Tvojí vůli...

KRÁLOVNA

Může za to ten satyr!
Za všechno může!
(*Kámen jí zacpe ústa.*)

SATYR

(*V původní podobě.*)
Jak je zde vidět,
na každého jednou dojde;
každý hřích vyvolá sílu,
která účinkuje proti němu,
hledě napravit nerovnováhu,
kterou vytvořil...
Z manželů zbyly zde jen sochy;
budiž všem připomínkou,
že Přírodě nelze se vzpouzet.

MĚSTO

SCÉNA I. *náměstí*

VILÉM

Fuj, to je ale lidí...
Úplně jako sardinky!
Správně by mezi sebou měli mít –
(Poměřuje vzdálenosti.)
dva metry rozestupy.
To není žádná sranda, Mařka;
někdo si blbě kýchne
a máš to hned.
V novinách tuhle psali,
že letošní zima má být
obzvláště náročná
z hlediska virologického.
Já si stejně myslím,
že lidé jsou v tomhle ohledu
velice nezodpovědní.
A doplatí na to samozřejmě
staří a chudí.

MAŘKA

To máš pravdu, Viléme;
je to opravdu hrozné,
jak moc jsou lidé
v tomhle ohledu neohleduplní.
Teď mně přijde, že je to
čím dál tím horší, nezdá se ti?

VILÉM

To si piš, Mařka;
ale jak můj tatínek říkal:
Všechno zlé je k něčemu dobré.
Oni všichni ti blbouni nakonec
pomřou, ještě než stihnou
zplodit nějakého potomka.
Takže ve výsledku je to vlastně
dobré pro to naše pokolení.

MAŘKA

Všechno zlé je k něčemu dobré...
Pověz mi o tom, Viléme, víc.
Co přesně se ti honí hlavou?

VILÉM

Že bych jedl, tím jsem si jistý.
Taková houstička s paštikou,
ta by teď bodla.
Máš, Mařka?

MAŘKA

Nemám a nedám!
Proč bych se ti měla o něco starat?
Svačiny si, prosím pěkně, dělej sám.

VILÉM

Teda Mařka, proč mi to děláš?
Jen jsem se zeptal,
a ty mi to hned vracíš.
Nezapomeň, co říkal můj tatínek –

MAŘKA

Ale ty mě vůbec neposloucháš!
Jak je možné, že v dnešní době,
v době vrcholu lidského pokolení,
efektivní komunikace naprosto upadá?
Nad tím by ses měl zamyslet, Viléme...

VILÉM

Co je to tamhle za šaška?

MAŘKA

To je mim –
Viléme, koukej!
Kazatel! A káže!

VILÉM

On přijel cirkus?

MAŘKA

Viléme, nešel by sis ho poslechnout?
Myslím, že by ti to moc prospělo.
Jakože by to mělo pozitivní vliv
na tvé duševní rozpoložení, víš?
Stejně by sis měl odpočinout
od těch svých chytrých papírů,
co pořád čteš.

VILÉM

Myslíš noviny?

MAŘKA

No jasně, cokoliv...
Běž za ním; já zatím půjdu
nakoupit zeleninu.

VILÉM

No dobře, ať je tedy po tvém,
ostatně jako vždycky...
Ale jen abys věděla –
já tyhle kazatýlky nemám vůbec rád.
Mně osobně přijdou jako hrozní šarlatáni.

MAŘKA

Na mě nemluv – jeho oslov!
(*Vzdálí se.*)

VILÉM

No jo, no jo.
(*Nedůtklivě poslouchá kazatele.*)

KAZATEL

Pojďte blíž, pojd'te blíž –
nebojte se, já nejsem věřící...

VILÉM

(*Pro sebe.*)
Káže a nevěří?
Ten mi pěkně smrdí...

KAZATEL

(*Oslovuje přímo Viléma.*)
Já jsem se, prosím, zrovna
před měsícem vrátil z Asie,
kde jsem studoval v klášteře.
Východní náboženství,
to nejsou žádné pohádky,

ale tvrdá věda, pane,
ne jako tady u nás.
Tam je to všechno dokázaný
a založený na faktech.
Ráčíte být vzdělaný?

VILÉM
Vyučil jsem se ševcem,
to je moje vzdělání.
Ale rád čtu noviny;
člověk se v nich
vždycky něco dozví.

KAZATEL
Rád čtete?
Své poznatky z Asie
jsem sepsal v tomto manuskriptu;
ráčil by pán mít zájem?

VILÉM
(*Pročítá spis.*)
Za kolik?

KAZATEL
Dvacet pět a je váš, pane.

VILÉM
Prosím? Dvacet pět?
To doufám, že mě ta vaše knížka
naučí létat a mluvit s ptáky,
jestli si ji koupím za takovou cenu.

KAZATEL
Naučí vás o zákonech světa, pane.
Tak za dvacet?

VILÉM

Tolik peněz ani nemám,
jsem přece i povoláním švec,
jak už jsem říkal...
A vůbec, vrací se mi manželka,
už musím jít. Sbohem.

KAZATEL

Radši na shledanou, pane;
a noste s sebou více peněz!
(*Odejde.*)

MAŘKA

(*Přichází.*)
Viléme, tak co?
Jaké to bylo?

VILÉM

Nic moc, Mařka,
to ti teda povím...
Můj první dojem byl,
že má na sobě sukni.
Můj druhý dojem byl,
že je našminkovaný.
Třetí, že je ateista,
a čtvrtý, že neumí pravopis.
Potom jsem zahlédl tebe,
tak jsem se radši odporoučel;
beztak by mi po chvíli
podstrčil něco omamného
a já bych se pak probudil
v okovech někde na Srí Lance;
takové věci se prý pořád dějí.

MAŘKA

Já bych klidně na Srí Lanku jela,
pokud tam mají teplo...
Taková dovolená zadarmo?
No prosím, já bych se nebránila.
Hele, hádej, co mi pověděla prodavačka:
Že prý se v parku, co je tady kousek,
pořádá nějaká akce!
Budou tam lidi, hudba,
lidi, co dělají hudbu...
Viléme, půjdeme se tam podívat?
Vždyť víš, jak moc mám
takové věci ráda.
Já ti pak večer udělám za odměnu
kotel zelňačky, jak to máš rád.
Platí?

VILÉM

Mařka, já nemám rád zelňačku;
půjdeme, jen když mi slíbíš,
že žádnou zelňačku dělat nebudeš.

MAŘKA

Platí! Pojďme!
(*Odejdou.*)

SCÉNA II.

park

MAŘKA

Jsou tu lidi, tolik lidí!
Viléme, mám ráda lidi,
tolik je mám ráda.

Tamhle jeden člověk sedí,
pojd', půjdeme ho pozdravit.
(*K mladíkovi, podávajíc ruku.*)
Dobrý den, já jsem Mařka.

MLADÍK
Já jsem Pavlos.

VILÉM
(*Kyne hlavou.*)
Vilém.

MLADÍK
Jurij.

MAŘKA
Je to tu fakt hezký;
co tu děláš?

MLADÍK
Ale, jen tak koukám,
jak padá to listí ze stromů.

MAŘKA
Aha, to je zajímavý.
Můžeme si sednout?

MLADÍK
To nevím, jestli můžete;
to není na mně, ale na Frantovi...
Ale kdybyste chtěli,
tamhle je volný posezení.

VILÉM
A kdo a kde je Franta,
jestli se můžu zeptat?

MLADÍK

Já jsem Franta.
Franta sedí tady před vámi.

MAŘKA

Můžeme si sednout, Franto?

MLADÍK

To nevím, jestli můžete;
to není na mně –

VILÉM

(K Mařce.)
Tohle je zbytečné...
(K mladíkovi.)
To je v pořádku –
půjdeme najít to posezení,
které nám doporučil kolega.

MLADÍK

Pozdravujte ho.

MAŘKA

Budeme. Měj se.
(Jdou dál.)

SCÉNA III. *posezení*

MAŘKA

Jak jsem měla vědět,
že máme ve městě dva parky?

VILÉM

A jak jsem já měl vědět,
že ten podivín měl na mysli

posezení v tom druhém?

MAŘKA

Neurážej Pavlose!

A Juru a Frantu!

Lidé jsou hezcí;

mám ráda lidi.

VILÉM

Ani nevěděl, jak se jmenuje!

Co je na tom hezkého?

MAŘKA

Je to hezké.

PEPA

(Přichází, oslovuje Viléma.)

Uхни. Já jsem Pepa.

VILÉM

Říká se s dovolením, Pepo.

Ještě nejsou ani tři,

a vy už jste nachmelený –

táhne z vás alkohol až hanba.

PEPA

To bude tím teplem...

Nevadilo by vám, kdybych si

vytáhl vlastní pití?

(Vytahuje vodku a čaj.)

MAŘKA

Prosím, poslužte si, Pepo.

PEPA

(Naráz vypije vodku.)

Je tu nějak teplo.

Nebojte, já mám i normální pití.

(Upíjí čaj.)

Čaj je nejlepší voda;
zelený čaj, zelená voda.

Nepijte zelenou vodu...

Ti lidé jsou takoví hrubí.

Berou si do parku psy,
neberou ohled na děti.

VILÉM

Být rodič,
bojím se kvůli svým dětem
víc vás než psů, přáteli.

PEPA

Tamhle jsou!

Sedí tam s tím svým psem.

A pes tak blbě čumí...

(Zvedá se a odchází.)

VILÉM

Lidé jsou hezcí?

MAŘKA

Jsou hezcí!

Poslyš, Viléme, jak tady ten Pepa

pil tu svoji zelenou vodu,

já jsem ti dostala takovou žízeň...

Tam naproti u branky byl bar,

nezajdeme si tam?

VILÉM

Fajn, Mařka, jak chceš;

ale jen na žízeň, já nepiju.

SCÉNA IV. *pojízdný bar*

VILÉM

Můžu dostat jedno pivo?

BARMAN

To nevím; můžete?

VILÉM

Ale já vím; můžu.

Jedno pivo, prosím.

BARMAN

(K barmance.)

Slyšelas pána, Hani;

jedno pivo do pětky.

(K Vilémovi.)

Hlavně bacha na auta.

VILÉM

To je v pořádku;

já jsem tu pěšky.

BARMAN

To se nevylučuje...

(K Mařce.)

A pro vás?

MAŘKA

Dvojitého panáka vodky,

pane; buďte tak hodný...

VILÉM

(Zděšeně.)

Mařka?

BARMAN

(Nalévaje alkohol.)

Prosím, na účet podniku.

MAŘKA

Teda pane, vám to tak jde!

Jestli bude ten panák

chutnat tak dobře,

jako vy vypadáte,

když ho naléváte,

tak si řeknu: „Fakt jo!“

(Bere do ruky panáka.)

VILÉM

Mařka!

(Vypije panáka za ni.)

Co tě to popadlo?

(K barmanovi.)

Omluvte ji; asi dnes měla

trochu moc sluníčka...

BARMAN

Bez obav, pane;

tady je to pivo.

Kolik to dělá, Hani?

BARMANKA

Čtyři, zlato.

VILÉM

(Podává peníze a vypíjí pivo.)

Děkuji.

Jdeme, Mařka.

MAŘKA

(S brekem.)

Já ale nemám nic k pití.

VILÉM

Já jsem taky nic neměl;
bůh dej, vždyť jsem abstinent!
A co tě to tam sakra popadlo?
Chceš se zlískat?
A co potom ten flirt?
Já tě nepoznávám, Mařka...

MAŘKA

Když já mám hroznou žízeň –

VILÉM

A já mám hlad!
Houstička s paštikou, nemáš?
(Motá se a málem upadne.)
Teda Mařka, ten alkohol
není žádná sranda!
Představ si, jak bys vypadala.
Počkej, tu je strom,
posadíme se...
(Padá pod strom.)

STRÁŽNÍK

(Přichází.)
Je všechno v pořádku?

VILÉM

Není, prosím, není, pane strážníku;
já mám takovou zlou ženu,
ona mě bije, ale jenom v soukromí,
ne před lidma, aby to nevypadalo blbě...
Ona si, kačena, objednala dvojitou vodku
a potom nabalovala barmana,

představte si to!
Před jeho manželkou,
a co víc, přede mnou!
Neuvěřitelné, ten svět...
Každopádně, tak jako tak je to moje žena;
musíme se o ně postarat, že ano, strážníku?
Já ji tu teď hlídám, aby si neublížila;
ona je úplně s'atá,
mohla by si udělat ostudu.
Dneska se ta naše matička Země
točí nějak rychle, nemyslíte?

STRÁŽNÍK

Pane, do vašich manželských poměrů
mi opravdu nic není. Zato však jediný,
kdo tu dělá ostudu, jste vy, pane;
pokud budete dělat problémy –

VILÉM

(Zvedaje se.)

Proboha, tolik se mi chce čůrat!
Není tu někde nějaký patník?
Aby tam nebylo vidět,
to by přeci nebylo vhodné...
Tady je hezký. Moc hezký!
Hezčí než ti lidé,
o kterých Mařka pořád mluví.
U lidí potřebu vykonáte těžko;
to by byla ostuda,
a tu my přeci nechceme.
Ale tento?
Ohó, dejte mi chvíli...
(Stahuje kalhoty.)

STRÁŽNÍK

(Zadržuje ho.)

Pane, co to děláte?

To je pomník obětem
poslední velké války;
budu vás muset zadržet
za ostouzení památek
a pohoršování veřejnosti.

Půjdete se mnou.

(Odvádí Viléma.)

MAŘKA

Jemine, já mám nějaký hlad.

Dám si svaččinu a půjdu domů.

(Vybalí housku s paštikou.)

PODĚKOVÁNÍ

V literární sféře je pravidlem, že žádná kniha nevzniká sama od sebe; její existence je spíše následkem tisíce náhod, které se ve správný čas zjevily a usměrnily autorovy myšlenky tím či oním způsobem. Nejinak je tomu i s touto sbírkou – já sám se proto cítím povinen vzdát těmto náhodám a vlivům patřičný hold; bez nich by nebylo ani této knihy. Rád bych poděkoval následujícím:

A. S. Puškinovi a J. W. von Goethemu, literárním velikanům, kteří ve mně poprvé vzbudili lásku k veršům a dramatu; jejich dílo mi bylo inspirací i motivací po celou dobu tvorby a zůstává jimi i nadále.

Mojí rodině, jež mě už jako malého naučila vážit si knih a která mě podporuje ve všem, co dělám. Mojí mamince, díky které obsahuje tato sbírka o poznání méně hrubek a jazykových nepřesností.

Mojí první opravdové lásce; moje srdce patří jenom tobě.

A v neposlední řadě také Vám; děkuji, že jste si přečetli moji knihu.

